

נגיעות מפרשת השבוע בשלח שירה

פרשת השבוע מלמדת על חשיבות האמונה. יציאת מצרים מלווה בניסי ניסים גלויים ויחד עם זאת במעבר חד ובלתי נתפס עוברת לשגרה ומשבר באמונה, לא הראשון ולא האחרון. התורה מלמדת שהגאולה היהודית איננה מעבר ל"גן עדן". המציאות איננה הופכת להיות רודה והאדם נדרש לעבודה קשה גשמית ורוחנית.

יציאת מצרים היא אמנם יציאה מעבדות לחירות אולם התורה מבהירה שיש להוסיף תוכן רוחני לחיים גשמיים. עוד לפני עשרת המכות נאמר במפורש "וְאָמַרְתָּ אֵלָיו ה' אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַחְנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר שְׁלַח אֶת עַמִּי - וְיַעֲבֹדְנִי בְּמִדְבָּר" הגאולה מתחילה בשחרור מפרעה וממצרים "שְׁלַח אֶת עַמִּי" וזאת לצורך "וְיַעֲבֹדְנִי בְּמִדְבָּר". שילוב רוחני לחיים השוטפים.

בפרשה נקרא על המשך הניסים והנפלאות הגלויים - יציאת מצרים, קריעת ים סוף, שירת ההודיה - שירת הים, אשר אנו אומרים מדי בוקר. פרשת המן אשר רבים אומרים אותה מידי יום כסגולה לפרנסה. חכמינו ז"ל אמרו מתוך אמונה: כל מי שיאמר פרשת המן בכל יום לא תחסר לו פרנסה. נקרא גם על נס הוצאת המים מן הצור ומלחמתו הבזויה של עמלק.

עם ישראל נכנס מאז ועד היום ל"סדרת חינוך" בנושא אמונה וביטחון בה'. הרב זמיר אומר, כתוב "וְהָיָה בְּשִׁלַּח פְּרִעָה אֶת-הָעָם, וְלֹא-נָחַם אֱלֹהִים דָּרָךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, כִּי קָרוֹב הוּא: כִּי אָמַר אֱלֹהִים, פֶּן-יִנָּחַם הָעָם בְּרֵאשִׁית מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרַיִם" וכי ה' דואג מפני מלחמה? האם ה' דואג שעם ישראל ייבהל ויחזור חזרה לעבדות מצרים? אלא ידוע הוא שהכל בידי שמיים חוץ מיראת שמיים. ה' נותן לאדם כלים ומצב קיים ומאפשר לאדם לבחור את דרכו בעצמו. ה' לא תיכנת אותנו להאמין או לבצע מצוות כרובוט. התורה מוסרת כלים להבין להשכיל להאמין ולבטוח בה'. מתוך האמונה בא הבטחון בעת צרה. דוד מביע את אמונתו המושלמת בתהילים "ה' לי לא אֵיךָ מָה יַעֲשֶׂה לִי אֱדָם".

יציאת מצרים המפוארת מגיעה תוך זמן קצר לשפת ים סוף וכשעם ישראל רואה את המצרים רודפים אחריהם, הם נבהלים צועקים מפחד ומטיילים האשמות כבדות למרות גודל האירוע: "וַיֹּאמְרוּ, אֶל-מֹשֶׁה, הַמִּבְּלִי אֵין-קְבָרִים בְּמִצְרַיִם, לְקַחְתָּנוּ לָמוֹת בְּמִדְבָּר: מֵה-זֹאת עֲשִׂיתָ לָנוּ, לְהוֹצִיאֵנוּ מִמִּצְרַיִם... כִּי טוֹב לָנוּ עֲבַד אֶת-מִצְרַיִם, מִמֵּתְנוּ בְּמִדְבָּר" ומשה עונה להם: אֶל-תִּירָאוּ הַתִּיַצְבוּ וְרֵאוּ אֶת-יְשׁוּעַת ה'... ה' יִלְחַם לְכֶם; וְאַתֶּם, תִּתְּרִשׁוּן. "מדוע משה מעביר את הלחימה לה? מדוע לבנות על ניסים? הרי כתוב "וְחַמְשִׁים עֶלְוֵי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל, מֵאַרְבָּע מֵאוֹת מֵאוֹת הָיוּ חֹמְשֵׁים לָמָּה לֹא צִוִּיתָ אוֹתָם לְהִלָּחֵם וּלְעַשׂוֹת הַשְׁתַּדְּלוֹת? הַאֲלוֹף גִּרְשׁוֹן הִכְהֵן מִצַּטָּט אֶת הַחַת"ם סוֹפֵר שֶׁמִּסְבִּיר שֶׁבְעוֹמְדָם מוֹל פְּרִיעָה וְחִילוֹ הָיוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל חֹמְשֵׁים מִכֶּף רִגְלָם עַד רֹאשׁ, אֲלֵא שְׁלֵא הָיְתָה בְּהֶם הַרוּחַ לְהִלָּחֵם. מְדוּבָר בְּעַם עֲבָדִים לֹא נִיסִיּוֹן צְבָאִי וּבְמִקְרָה חֲרִיג זֶה קִיבְלוּ סִיוֵעַ מֵלֵא מָה! עִם יִשְׂרָאֵל מְגִיעַ לְפִסְגַּת הָאֲמוּנָה בְּשִׁירַת הַיָּם: "וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת-הַגְּדָלָה, אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בְּמִצְרַיִם, וַיִּירָאוּ הָעָם, אֶת-ה' וַיֹּאמְרוּ, עֲבָדוּ".

הכניסה לשגרה קשה לעם ישראל ותוך זמן קצר הם מתלוננים קשות ומאבדים את הבטחון והאמונה. ה' דואג למזון ומים בניסים גדולים והם נכשלים בכל הזדמנות- שבת וביאירועי התלונות ב"מסה ומריבה". בסוף הפרשה יש תפנית. מלחמה בעמלק. לא עוד "ה' יִלְחַם לְכֶם; וְאַתֶּם, תִּתְּרִשׁוּן". משה מצווה את יהושע לגייס אנשים ליציאה למלחמה בעמלק. מדובר בגיוס אנשים, לא מדובר בלוחמים מנוסים. שיעור באמונה נוסף - שילוב מנצח של עשייה יחד עם אמונה וביטחון בה'. "וְהָיָה, כִּשְׁאֵר קְרִים מִשָּׁה יָדוֹ וְגִבֹּר יִשְׂרָאֵל; וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ, וְגִבֹּר עַמְלֵק... וַיְהִי יָדוֹ אֲמוּנָה..." אונקלוס מתרגם ומפרש שהיו ידיו פרושות בתפילה. הגמרא המפורסמת (ראש השנה) שואלת "וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שוברות מלחמה? אלא לומר לך: כל זמן שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים - היו מתגברים, ואם לאו - היו נופלים" השתדלות יחד עם אמונה בה' מנצחת מלחמה. לראשונה "צבא" ישראלי נלחם בצבא זר. מלחמה בדרך הטבע בשילוב רוחני. צבא יהושע נלחם בעולם טבעי ומשה מניף ידיו השמימה ומתפלל לסיוע אלוקי. זהו השילוב היהודי המנצח. צורת חיבור יהודית בין חומר לרוח, בין מעשה האדם הנעשה באורח טבעי, לבין ישועת ה' למאמינים בו.

שבת שלום וט"ו בשבט שמח .

לעילוי נשמת אברהם חנן בן נתן ואטל ז"ל